

Με σεβασμό περνά στον επόμενο ο κατάσκοπος:

«Τον έκτο λέω που μυαλωμένος άντρας είναι κι αντρείος στον πόλεμο, τον Αμφιάραο τον μάντη. Αυτός ταγμένος μπρος στην πύλη Ομολωίδα, χύμα βρισίδι τον τρανό Τυδέα φορτώνει* φονιά τον λέει, που 'χει την πόλη αναστατώσει, τον πιο γρουσουζή του κακού δάσκαλου στο Άργος, της Ερινύας τσιράκι, δούλο του θανάτου, σύμβουλο για όλα τούτα τα κακά του Άδραστου. Κι έπειτα πάλι, κοιτάζοντας τον αδελφό σου, τον Πολυνείκη, με μάτια γουρλωμένα, στα δυο χωρίζοντας στο τέλος τ' όνομά του ("πολύ" "νείκος", έριδα), βαριά του κράζει και του λέει τα λόγια τούτα: "Δουλειά θεάρεστ' είν' αυτή κι όμορφο πράγμα που να τ' ακούν και να το λεν οι απόγονοί σου, ξένο στρατό μπάζοντας μέσα, να κουρσέψεις την πόλη των πατέρων σου και τους βωμούς της; Ποιο δίκιο, πες, τα δάκρυα μάνας θα στεγνώσει; Και πώς η πατρική σου γη, εχθροπατημένη για το χατίρι το δικό σου, μπορεί να 'ναι μαζί σου; Όσο για με, το χώμα τούτο θα λιπάνω, κάτω απ' τη γη την εχθρική μάντης κρυμμένος* μ' ας πολεμάμε, κι άδοξα ελπίζω να μην πέσω".

»Τέτοια ειπ' ο μάντης, την ολόχαλκην ασπίδα σεμνά κρατώντας* και σημάδι αυτή δεν είχε* ήρωας όχι να φαντάζει μα να είναι θέλει, βαθύ καρπολογώντας στην καρδιά του αυλάκι, οπόθε οι καλοστόχαστες βουλές βλαστάνουν. Σ' αυτόν αντίκρυ, αντρείους και φρόνιμους σου λέω να στείλεις. Γιατ' είναι όπλο φοβερό των θεών το σέβας».

Ο Ετεοκλής απαντά:

«Τύχη κι αυτή του ψεύτικου ντουινιά που σμίγει με τους ανόμους των ανόμων δίκαιον άντρα. Σ' όποια δουλειά, σαν την κακή τη συντροφιά χειρότερο δεν είναι* προκοπή δε βλέπεις. Θάνατος ο καρπός της αμαρτίας το χώμα. Αν ένας θεοφοβούμενος στο ίδιο καράβι μπει μαζί με ναύτες που σκαρώνουν κάποιο κρίμα, βούλιαξε, πάει, με το θεόφτυστο σινάφι. Κι αν, δίκαιος όντας, βρεθεί να 'χει συμπολίτες άσεβους και μισόξενους, στην ίδια απόχη πέφτει μοιραία, κι απ' το μαστίγι χτυπημένος το θεϊκό, π' όλους χτυπά, χαμένος πάει. Έτσι κι ο μάντης τούτος, τον γιο του Οϊκλέα λέω, γνωστικός, δίκαιος, θεοσεβούμενος, αντρείος και μέγας μαζί προφήτης, μια που και δίχως να το θέλει έσμιξε με τους ανόσιους και θρασύστομους αυτούς, που δρόμο αγύριστο έχουν πάρει, στον Άδη αντάμα θα συρθεί, αν θεός θέλει. Αυτός θαρρώ ούτε καν στην πύλη θα χτυπήσει, όχι πως είν' δειλός και δεν το λέει η καρδιά του, μα ξέρει πως στη μάχη πρέπει να πεθάνει, αν του Απόλλωνα οι χρησμοί δεν είναι στείροι. Μα όπως και να 'ναι, αντίκρυ και σ' αυτόν θα στήσω μισόξενο φρουρό της

πύλης, το Λασθένη, γέρο στο νου μα με κορμί παλικαρίσιο* το μάτι του αστραπή, και δεν αργεί το χέρι του ν' αρπάξει, ό,τι ξεσκέπασε η ασπίδα, με το δόρυ. Κι ή να σωπαίνει ή τα σωστά να λέει συνηθίζει. Για τους ανθρώπους όμως η νίκη είν' ένα δώρο των θεών».

Στον Πολυνείκη, ο Ετεοκλής

Ο κατάσκοπος φτάνει την αναφορά του στον τελευταίο από τους επιδρομείς:

«Ο έβδομος τώρα που στην έβδομη την πύλη στέκει αντίκρυ, ο ίδιος ο αδελφός σου, άκου τι καταριέται κι εύχεται να βρουν την πόλη. Αφού στα κάστρα μας καβαλικέψει απάνω και τον ανακηρύξουν άρχοντα της χώρας, της νίκης ν' αλαλάξει τον παιάνα κι έπειτα να μετρηθεί με σένα κι ή να σε σκοτώσει και δίπλα σου νεκρός κι αυτός να πέσει ή ζωντανός να εκδικηθεί την ατιμία της εξορίας του παρόμοια διώχνοντας και σένα. Τέτοι' αλυχτάει και τους θεούς της πατρικής του γης και της γενιάς του κράζει βοηθούς για να επιβλέψουν πέρα για πέρα τις ευχές του ο Πολυνείκης. Κι έχει ολοκαίνουργη ολοστρόγγυλη ασπίδα κι απάνω της διπλό σημάδι καρφωμένο, ολόχρυσο άντρα καστροπολεμίτη βλέπεις, που εμπρός σεμνόπρεπη τον οδηγάει γυναίκα, σα να 'ναι τάχα η Δίκη καθώς το λένε τα ψηφιά: "Θα ξαναφέρω αυτόν τον άντρα και θα πάρει πίσω την πόλη και τα πατρικά του σπίτια". Αυτά σοφίστηκαν εκείνοι στην ασπίδα, και σκέψου εσύ ποιον λες αντίκρυ του να στείλεις. Ψεγάδι στα μαντάτα που 'φερα δε θά 'βρεις, μα τώρα ο ίδιος κρίνε πώς πρίμα το καράβι μας θα τιμονέψεις».

Ο κατάσκοπος αποχωρεί κι ο Ετεοκλής μονολογεί:

«Ω θεολυσσασμένη κι απ' τους θεούς μεγαλομίσητη γενιά του Οιδίποδα ολοδάκρυτη, γενιά μου! Ωιμέ, οι κατάρες του πατέρα τώρα πιάνουν. Μα ούτε να κλαίω ούτε να οδύρομαι ταιριάζει, μη γεννοβοληθεί πιο αβάσταχτος ο θρήνος».

Παύει να θρηνεί για να μη μεταδώσει τα συναισθήματά του στους συμπολίτες αλλά συνεχίζει να σχολιάζει τις πράξεις του αδελφού του και καταλήγει:

«Με τέτοια πίστη πάω, κι ο ίδιος εγώ θα μετρηθώ μαζί του. Ποιος άλλος θα 'τανε πιο δίκαιο; Άρχοντας μ' άρχοντα, κι αδέρφι με τ' αδέρφι, κι εχθρός μ' εχθρό θα συγκρουστώ. Γρήγορα φέρτε μου κνημίδες, σκεπή για πέτρες και σαΐτες».

Όλα πια είναι έτοιμα για την μεγάλη ανθρωποσφαγή. Με τον Αισχύλο να έχει τοποθετήσει το δίκιο στην πλευρά του Ετεοκλή. Το έχει περιγράψει με τα λόγια που τοποθέτησε στο στόμα του Αμφιάραου, όταν απευθυνόταν στον Πολυνείκη, έτσι όπως ο κατάσκοπος τα μετέφερε στον Ετεοκλή:

«Δουλειά θεάρεστ' είν' αυτή κι όμορφο πράγμα που να τ' ακούν και να το λεν οι απόγονοί σου, ξένο στρατό μπάζοντας μέσα, να κουρσέψεις την πόλη των πατέρων σου και τους βωμούς της; Ποιο δίκιο, πες, τα δάκρυα μάνας θα στεγνώσει; Και πώς η πατρική σου γη, εχθροπατημένη για το χατίρι το δικό σου, μπορεί να 'ναι μαζί σου;».

Φυσικά και υπήρξε και η αντίθετη άποψη. Την εξέφρασε έμμεσα ο Όμηρος, περιγράφοντας την προσπάθεια του Τυδέα να συμφιλιώσει τα αδέρφια, όταν επισκέφτηκε την Θήβα, την περιέγραψε και ο Ευριπίδης στις «Φοίνισσες» με την Ιοκάστη επίσης να προσπαθεί να πείσει τους γιους της να φιλιώσουν.

(τελευταία επεξεργασία, 26 Νοεμβρίου 2021)